

и много други пееха пред разстрела „Интернационалът“, след което падаха, продупчени от куршумите. В случая е налице чилийският фашизъм, модел 1973 година. Куршумите обаче са същите. Същият е и убиецът, който натиска спусъка. А безсмъртието на героите тук и там живее в съзнанието на народите.

Някой казваше, че „Дружбата е душа, която живее в двама души“. Не се съмнявам, че ако Вапцаров беше жив, щяхме да бъдем приятели с него. Извинете ме за казаното, но наистина душата на Вапцаров е в моята душа. Тя е в душата на моя народ. Намира се в душата на милиони хора, намира се в дружбата и приятелството на революционерите по света. Сигурен съм, че щяхме да бъдем братя. Със своите огнени стихове Никола щеше да стои в авангарда на борбата за свобода на чилийския народ, за свободата на потиснатите народи от цялата планета.

Служещият за пример живот на Никола Вапцаров и неговата неувяхваща поезия насърчават днес борбата и вярата на чилийските революционери и антифашисти. Затова ние чувстваме като наши думите на поета Георги Джагаров:

„Вапцаров е нашият път“.

На с. 150 от книгата на Лада Галина „Мечтата не е разстреляна“ (Партиздат, 1974), Володя Тейтелбойм заявява: „Винаги казвам, когато ги срещна, казвам го и на всеки друг, че в България съм се чувствал почти като в Чили, и знам, че това изпитва всеки, който посети вашата страна, въпреки пречката, която представлява езикът, както и далечното разстояние от Чили. Може би природата на страната, бурната ѝ история, уважението ѝ към нейните герои, литературните ѝ и човешки ценности, възхищението от поети като Вапцаров, всичко това ни кара да се чувстваме като част от вашия народ“.

За да онагледя с едно-единствено име своята и на сънародниците си възхита от наши поети-борци, видният чилийски писател и политик прибегва до Огняроинтелигента, не защото заслугите му са по-големи от други негови събратя по перо и участ, а защото сред чилийците името му все пак е по-известно.

За щастие, разполагаме и с друго едно сведение, че Вапцаровата поезия е навлязла в Чили твърде рано. По случай петдесетата година (12.6.1954) от рождението на Пабло Неруда в Сантяго са уредени тържества, за които отива българска делегация – Димитър Димов и Никола Фурнаджиев. В „Юлска зима“ от съчиненията на Димов (Български писател, 1981), с. 329, четем: „Интересът към нашата народна република се подчерта и пролича особено ясно на специалната „Вечер за България“, която се организира в университета. Залата беше препълнена. Присъстваха Пабло Неруда и всички делегати, дошли за честването. Една много добра актриса – чието име, за жалост, пропуснах да запиша – рецитира стихове от Вапцаров и едно стихотворение от другаря Фурнаджиев. След Вапцаров и другарят Фурнаджиев бе справедливо аплодиран“. Така описана, тази вечер за България по същество е вечер на Вапцаровата поезия.

Този факт ѝ отрежда едно от първите места по време в разпространението на творчеството му в испано- и португалоговорещия свят.